

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 16 para, a zastareni para 20.

Ditajza za predbroju, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrta, uz koja nema prilžne preplate, biti će povraćena. — Drotplate se šalju pošlanskim naptuticama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisna i novce treba šljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru“.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOŢOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Njemačka ofenziva na zapadnoj fronti.

Izvjestaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 25. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 25. maja 1918.

Zapadno bojište:

Borbena djelatnost artilerije ostade cio dan, zbog oluje i kiše u umjerenim granicama. U svezi sa noćnim neprijateljskim djelimičnim napadima sjevero zapadno od Kemmela, istočno i zapadno od Alberta, ona se primjelno istočno pojača. Neprijateljski napadi skršise se svagdje velikim gubicima. Kod Hamela uzbismo neprijatelja protuudarom. Uostalom njegove jurišne čete bjehu hicima uništene već pred našim linijama. Današnja i opaznaoći jedne letjelice oboriše hicima 23. maja četiri letjelice iz jednog niza engleskih bojnih letjelica.

BERLIN, 26. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 26. maja 1918.

Zapadno bojište:

Južno od Niewportskog konala i s obe strane Dixmuidena iznijesmo u amonijim preduzećima preko 70 zarobljenika. Artilerijska vatra, koja je preko dana bila umjerenjena, navečer postade življom u pojedinim odsječcima bojnih fronta. Došlo se u uhvatio mrak, vatra stade na mahove da znatno raste u području Kemmela, južno od Somme i između Moreuila i Montdidiera. Kod Bucquoia propade više engleskih zagona. U završnici neprijateljska izvidnička djelatnost potjera i u ostalim odsječcima; pri tome zarobljeno je zapadno od Montdidiera nekoliko Amerikanaca, u dolini Ailette nekoliko Francuza, a na južnoj obali Aisne i sjevero-istočno od La Neuville nekoliko Engleza.

BERLIN, 27. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 27. maja 1918.

Zapadno bojište:

Artilerijska djelatnost oživlje na bojnim frontama tek na večer; izvidnička djelatnost bila je živa. Drvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Preksinoćnji izvještaj.

BERLIN, 27. Na večer. U bojnim odsječcima u Flandriji, na Lysu, na bojnou polju s obe strane Somme i na Avre artilerijski su se bojevi poostriili. Južno od Laona zapodjela se jutros bitka oko Chemin-des-Dames. Cete njemačkog nasljednika primjestola ote se na juriš stranu u svoj njenoj dužini, te se bore na Aisne.

Zagrebačka ortopedijska bolnica.

(Naš naročiti izvještaj)

Zagreb, 26. maja.

Megu karitativnim sredstvima, kojima se ublažuju grozne posljedice rata spadaju, pored blagodatni Crvenog Križa, u prvom redu ortopedijske bolnice. Kulturni narodi neobično mnogo drže do ovakih ustanova. Prema visini i broju ovakih ustanova sudu se kultura jednog naroda. Mi smo Hrvati i Srbi malen narod, ali možemo se ponositi s našom ortopedijskom bolnicom u Zadru, koja stvara prava čudesa. Ona daje moralne hrane svakom čovjeku da ne klonu duhom, da ne zamrse život, da vjeruju da su i oni potrebni društvu i da ne će biti na vječiti teret svojoj okolini. I bez jedne ruke i noge, pa čak i bez obje noge i bez ruku, još se može raditi i privrjetiti sebi opstanak. Invalidi, koji su izgubili nogu, dobijaju protezu i izabiru onaj zanat, koji ne traži obje noge. Tako je i s rukama. Čim ne sretnik ostane bez noge ili ruke, očinskim savjetom, mu se objasni, da on nije izgubljen za društvu, da on nije propao i nauka mu naknađi dobar dio onoga što je izgubio. Danas, kada broj invalida iznosi na milijune, ne može svaki putovati po svijetu i organizirati se. Princip ovih humanih ustanova je da svaki radi i da svaki nagje moralnu utjehu i svoje odredjeno mjesto u društvu.

Ortopedijsku bolnicu u Zadru osnovao je naš najbolji i daleko poznati ortoped D. R. Miličić iz Zagreba. Prije rata mi nijesmo još ništa imali. D. R. Miličić počeo je stvarati iz ništa i svojim neobičnim organizatorskim talentom i kolosalnom spremom i marljivošću, D. R. Miličić je tako daleko dotjerao, da se zagrebačka ortopedijska bolnica smatra jednim od najboljih zavoda te vrste. Njegovi dosadašnji ortopedsko-hirurški, terapeutski i školski uspjesi ogromni su. Pošto je ovaj zavod i za sinove naše

Bombardovanje Laona.

BERLIN, 26. Wolff-Bureau javlja:

Grad Laon i njegova predgrađa tukla je i dana 24. maja razorna francuska vatra. Dreklo 200 metaka pade u grad, koji se onako dalje uništava. Konstatovao se težak pogogjanje u neposrednoj blizini stolne crkve. U predgrađu S. Marcel buknuo je veliki požar. Četiri Francuza civilne ruke ubijena su, dva su ranjena.

Ostali izvještaji austrijsko-ugarskog i njemačkog glavnog stana od 25., 26 i 27. maja nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskomu“.

Bombardovanje Pariza.

PARIZ, 27. (Havas). Danas izjutra dalekosežni top iznova je stao tući parisko područje.

Govor Lloyd Georgea.

LONDON, 25. Lloyd George izabran je u Edinburgh-u uz običajne ceremonije začasnim graganinom, te je tom zgodom držao govor, u kome reče megju ostalim: Od 18 mjeseci stojim na čelu vlade ove zemlje, u najnemirnije doba engleske povijesti. U to se je doba morala vlada i obrana boriti poglavito su dvjema protivštinama. Slom Rusije izvanredno je mnogo pomogao neprijatelju u doba, kada se izmrenosti. Materijal već posve približio svojoj izmrenosti. Ni američka pomoć ne može tu mnogo pomoći, jer američke vojske valja istom izvježbati, a to iziskuje mnogo vremena. Unatoč naporima pruža Amerika u ovaj čas samo pešinu onih potpora, što ih je neprijatelj dobio na vojnim silama uslijed sloma Rusije.

Druga protivština je neograničeni podmornički rat. Niti od Dnjemačke nije se mogao očekivati ovakvi postupak, koji je kao primjer posve osamljen. Iznajprije imaše podmornički rat uspjeha, te je postao velikom opasnošću. Da je uspio, Engleska bi bila odrezana od dovoza živeža i drva, a transport momčadi i streljiva na različita bojišta bio bi postao nemogućim za Englesku i saveznike. Engleska trgovačka flota je onaj vod, koji oživljava vojsku, a kada bi se taj vod prekinuo, nestalo bi četama sape. Govornik vrlo hvali seljake i posjednike zemalja, koji su domaću produkciju uvlekle dignuli. Zatim se vraća na slom Rusije, te veli, da je to provalilo veliku rupu u onaj most, a preko te praznine ne može se niti sa američkom pomoći stvoriti veza.

On izjavljuje, da vlada nije ništa propustila pokušati, da se rat časno svrši. Lloyd George govori iza toga o spoljašnjim težnjama, te kaže: Dvele godine, koje je mnogo ljudi kad nas i kod saveznika, koji mišljahu, da se može i bez pobjede sklopiti časn mir. Mi smo odgovorili na govore ministara neprijateljskih država. Ali s mjesta od-

Dalmacije mi mu moramo posvetiti mnogo veću pažnju.

Desna ruka i glavni pomagač Dra Spišića je D. R. Miličić, (vojnički šef) naš zemljak iz Hvara. On je poznat kao neobično vješt hirur i kao izumitelj jedne važne proteze. Svojom stručnom spremom i energijom i on je mnogo doprinio razvijanju ovog blagoslovljenog zavoda. On neobično mnogo ljubavi i topline ulaže u svoj posao. Da se zavod pod vještou upravom D. R. Spišića tako lijepo razvio doista je zaslužio D. R. Miličić i D. R. Cepulčić. Ovaj se zavod razvio bez ikakva tugjeg bilo liječničkog bilo rađničkog personala. Sve je u njemu naše, domaće: inicijativa, razvitak i napredak. Ortopedijsko i školsko djelovanje provodi se istom konsekvencijom kao i u najkulturnijim zemljama. Ovo je dokaz sposobnosti naših liječnika i služi im na čast.

Glavni princip je, da se invalidu čim prije pruži prilika i mogućnost slobodnog kretanja, a zatim školovanja. To se postizava uporabom jednostavnih početnih pomagala (sađrena proteza i dr.) pa se praktično dalje usavršava. Čim je invalid „stao na noge“, ili ruke, stupa u školu, jer to je sastavni dio bolnice. Liječnička znanost dađe mu naknađu za izgubljenou nogu ili ruku, a škola mu opredijeli buduće mjesto u društvu. U ovim školama i radionicama, koje su neobično moderne i savremene, invalidi se uče raznim zanatima, pismarosti, kancelarijskim i trgovačkim poslovima, svaki prema svojoj volji, slobodnom izboru i sposobnosti da proširi svojou naobrazbu. Ko je nespoban sa svoji stari zanat, nauči novi koji odgovara njegovim sposobnostima. Na ovaj se način invalidi, o kojima bi se inače mislilo, da su za svaki rad i život izgubljeni i nesposobni, opet vraćaju radu i životu i kulturnom životu našega naroda, da kao drugi rade za sebe i društvu. Ovim ortopedijska kirurgija i terapija upoređo djeluje i popunjava se sa radnom i duševnom terapijom invalida, ublažujući teške posljedice ovih ratnih grozota.

govarahu njemački topovi. Brest-Litovsk jasno nam je dokazao, da vojnička kasta ima velik utjecaj u centralnim vlastima. Pri koncu govorio je on jošie o irskoj uroti i izjavio, da bi vlada bila zaslužila, da se optuži, da nije ovako postupala.

Izvjestaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 25. Glavni stan, 24. o. m.

Fronta u Palestini:

Jedna naša patrola zagoni se do u neprijateljske pozicije kod Rafata. U okolici El Keraka našli su letioći osuli bombama ustanički tabor.

CARIGRAD, 26. Glavni stan, 25. maja 1918.

Fronta u Palestini:

Neprijateljski bataljun, koji se u noći zagonio istočno od ceste Nablus-Jerusalem prema našim pozicijama, odbijen je sa teškim gubicima. Jednaka je sudbina zatekla neprijateljski odijesni eskadroni, koji su u dolini Jordana nastojali da prodru prema sjeveru. U Jordanskoj kotlini neprijateljska artilerija bila je življa nego prije.

CARIGRAD, 27. Glavni stan, 26. maja 1918.

Fronta u Palestini:

U dolini Jordana i pred našim lijevljem krilom na istočnoj obali protjerane sa neprijateljskih postroje. U kraju sjevero-istočno od Jeriha neprijatelj nastavlja svoju živu djelatnost.

Izvjestaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 25. Glavni stan, 24. maja 1918.

Maćedonska fronta:

Zapadno od Ohridskog jezera raspršeno bombama francuske napadne čete, koje su nakon artilerijske pripreme nastojale da se primaknu našim stražama. U gornjoj dolini Skumbija, južno od Huma, kod sela Alčakmale sve jednako žestoka djelatnost neprijateljske artilerije.

SOFIJA, 27. Glavni stan, 25. maja 1918.

Maćedonska fronta:

Zapadno od Ohridskog jezera protjerasma vatrom francuske izvidničke čete. Na usću Strume engleski izvidnički odjeljak pokušao da se primakne našim stražama; ali bje pušćanom vatrom protjeran.

AUSTRO-UGARSKA.

Deputacije iz južnih alpskih zemalja i Tršćanskih i primorskih Nijemaca kod Njegovu Veličanstva.

BEČ, 26. Danas je česar primio u Njegovu ministru predsjednika Seidlera nekoliko deputacija iz južnih alpskih zemalja. Njihovi vođe izjavise,

U zagrebačku ortopedijsku bolnicu primaju se svi oni invalidi iz Dalmacije, koji trebaju kakvu ortopedijsku operaciju, jaču ortop. njegu i liječenje, dalje je oni, koji uz liječenje trebaju školovanje te amputirani, koji za izgubljene ude trebaju razne proteze, napokon svi sakati i klijasti ranjenici, koji trebaju različite ortopedijske aparate.

Kakvo je to polje rada za inlartrope i ljude od srca. Može li se nešto uzvišene i zamisliti? I sve to izraguje se u radionicama ovog zavoda, a rade samo domaći ljudi, i to bivših avogar, postolari i t. d. Napredak je nevjerjotan.

Dalmatinci, koji i drugdje mogu da nastape liječenje, a ne trebaju školovanja, šalju se u Split u tamošnji invalidski dom, odakle, ako im što ustreba, opet ovamo dolaze.

Škola ima 29 tečajeva, gdje se uče ovi zanati: krojački, brijački, postolarski, košararški, opancarski, stolarski, mrežarski, brgvarski, ulzarski, tapetarski, pivničarski, urarski, kovački, kolarski i remenarski. Dakle osim pivničarskog, sve sanni zanati koje Dalmatinci neophodno trebaju. Ali glavno je da se svaki potpuno usavrši i postane pravi majstor. Blagodatni ovih tečajeva tek će se kasnije osjetiti i onda će se vidjeti, što je našem narodu D. R. Spišić i njegovi vrijedni pomagači.

Još mogu da izuče lugalstvo, vrtlarstvo i gospodarstvo. Daje ima tečaj: knjigotiskarski, knjigo-veški, laborantski, modelerski i maseurski. Ako se uzme u obzir, koliko smo mi zaostali u modernim zanatima, kako se kod nas svuda osjeća najveća nestašica stručnih zanata, i kako se tugjinstvo dolje pred ovako kolosalnim kulturnim radom, koji stvara epohu. Blagodatni ovog blagoslovljenog i providenčijalnog rata ne mogu se ni iz daleka dovoljno prosuditi. O njima će reći svoju budućnost, koja će ime D. R. Spišića, D. R. Miličića i ostalih spominjati pored naših prvih ljudi.

da u tim krajevima, što naseljavaju Nijemci i Slovenci, vladali su doskora prijateljski odnosi između oba plemena, ali da su ovi odnosi sada ugroženi naročito od poznate lajske jugoslavenske deklaracije, koja izmegtju ostaloga radi oko raskidanja prirodne jedinstvenosti Koruške i pomučivanja nacionalnog mira. U deputacijama bila je zastupana i slovenska Stajerska stranka, čiji je program vazda bio, tvrdo se držati osnovna neraskidljivih krunovina u moćnoj nerazdjeljivoj Austriji i zajednički gospodarski rad Nijemaca i Slovence. I govornik ove deputacije zamolio je, kao što su zamolili vođe Nijemaca donje Stajerske i Kranjske, da cesar uloži svoju moć protiv jugoslavenske propagande. Bilo je tu i zastupništvo Nijemaca iz Trsta i Primorja, koje se pozivalo na prirodnu, znamenitu ulogu za onose carevinske luke i cijele morske obale sa zalegjem. Govornik kaže, da je talijanski iredentizam dojako slomljen i da će biti uzakumni svi pokušaji da ga se oživi; ali da bi prekludna agitacija slovenskih krugova prekinula, kad bi samo uspjela, svaki zdrav razvoj Trsta. Govornik zamoli cesara, da se energično promiče njemački elemenat na svojoj obali i velika uloga što ga ide u carevinskoj luci Trstu.

Na govor koruške deputacije Cesar obeća, da će se najozbiljnije i najusretljivije proučiti iznesene želje i zabrinutosti. U ovo vrijeme pojavila se preča potreba, da se riješe još neriješena nacionalna pitanja u državi. U interesu prvocvata naše kušnje, treba da se uklone povodi, koji se neprekidno povraćaju, neprijatnim trvenjima što troše svačiju energiju. S toga treba da se razbistire i poboljšaju uvjeti skupnog življenja pojedinih naroda u državi. Biće zadatak vlade, da u tijesnom skupnom radu sa pozvanim predstavnicima pućanstva pronagje zgodan osnovu, prema kojima bi nastale te promjene, ali vazda samo u ustanovama državnog bića. Jedrina njegovog sklopa ne smije da olabavi. Na isti način ne smiju se vrijetjati istorijska prava i tradicije zemalja niti pustiti s vida osobenost prilika svake pojedine zemlje. Ovo je — reče cesar — moja tvrdna volja, ovo je pravac što moja vlada ima u svom radu pred očima. U nastojanju da utre put zdravom i uspješnom procvatu, ona će uvijek stajati uz one, koji hoće da brane sveto nasljedje slavne prošlosti i da ga čitavo očuvaju za poznađa pokoljenja. Ona će stoga svim sredstvima, što joj zakon pruža, pobijati agitacije koje bi mogle da ugroze snagu i jedinstvenost države.

U odgovoru ostalim deputacijama N. V. Cesar izreče svoju osobitu radost, što je u riječima jednog vođe čuo baš utješljivo složno osjećanja u oba plemena što naseljavaju južne alpske zemlje i što je tako dobio nov dokaz pravog, zdravog austrijskog duha, koji umije, razumnom sporazumnošću izmegtju narodnosti, da ih prikupi u jednu visu, moćnu i blagodatnu cjelinu. Cesar nastavi: Ima u uvjetima za gospodarski i kulturni razvoj

Invalidi se nauči čitati i pisati. Koliko ovo vrijedi za naš zapušteni hrvatski i srpski narod! Ali na žalost moramo da upremo prstom u jednu predrasudu našeg. Razočaran, napaćen, očajjen, ranjen i sakat, naš čovjek (naročito Dalmatinc) sumnja se sve, pa i u svoje vlastito dobro. To je razlog, da se on i danas opire školi i valjanom liječenju, pa i tu ima neumorni D. R. Spišić i njegovi drugovi najviše muke dok ih nagovore. Ko će im ikakvo priznati ovaj trud? Ali, njima nije do priznanja, oni čak ne ovaj ni da se, o njima govori ni piše, oni su skromni radnici jedne velike kulturne i humanitarne ideje i samo njoj služe. Njoj, radi nje same...

Za inteligentnije invalide postoji pisarničko manipulacijski, trgovačko osiguravajući (bankovni) i tečaj za njemački jezik. Svuda predavaju dobri i solidni stručnjaci i uspjeh je očit. Može li se shvatiti ogromni zamašaj ovakog rada? I sve se to radi iho nečujno i bez reklame. Radi se za buduća pokoljenja i za cio jedan narod. Djelovanje je ogromno i u brojevima.

U prošlog godini unišlo je 1500 bolesnika na liječenje i operaciju. Od tih je bilo oko 450 amputiraca, preko 500 kontraktara, 150 klijenuti, te 350 bolesnih što od pseudodartroze, što hysterije, što slabosti i skraćena okrajnika (ruku i nogu) i t. d. Od početka djelovanja do danas unišlo je u bolnicu preko 6000 ranjenika a preko 200 ih je dolazilo na ambulatorijsko liječenje iz drugih bolnica. Ove brojke govore rječito. Ovo je bilansa drugog ogromnog humanitarnog, kulturnog i filantropskog rada. Ovo je spasavanje naroda našeg, kome sve treba da se do zemlje poklonimo. Putnici neka ne traže u Zadru muzeje, akademije, kazalište i t. d. — Neka pogledaju ortopedijsku bolnicu, kojom upravlja D. R. Spišić sa svojim pomagačima D. R. Miličićem, D. R. Brodijevinom i D. R. Cepulčićem, pa će se uvjeriti da ona spada u naše najkulturnije ustanove, a njihov djelokrug i rad u najspasonosnije naše narođne ustanove. Pred ovakim radom: dolje kape! St. K.

pojedinih naroda mnogo šta, što treba da se poboljša. Moja vlada revno nastoji da nagje pravac i puteve, kako bi ta osnovna pitanja riješila na opće zadovoljstvo. Rješavanje treba da se izvede jedino u austrijskom okviru. Ono ne smije da nanese ni najmanje štete istorijskim osebinama zemalja, njihovom tvrdom sklopu, slobodi naših velikih gospodarskih puteva, duševnim i materijalnim osnovama za jedrino, snagu i procvat države. Stoga neka vas ne zabrine, da bi se agitacija, koja je uperena protiv neporušivosti ovih najviših pravaca, mogla nesmetano proširiti, a kamo li materijalno se ispoljavati u budućem razvoju stvari, a budite uvjereni, da srdačno izražena austrijska misao u meni će vazda naći vjerna zaštitnika.

Deputaciji saveza njemačkih žena u Slavskoj izreče tvrdnu nadu, da ćemo u nedaleko vrijeme postići konačni, pravedni, blagodatni, trajni mir. To je najvažniji cilj njegova života. U radu što očekuje velika domovina, njemačkom je narodu u Austriji doznačen važan zadatak, dostojan preko svakog očekivanja neprispodobljivih djela što je u ovom ratu izveo i kojima se s pravom može ponositi. Ja računam i u buduću sa vjernošću i prokušanim sudjelovanjem Nijemaca u njegovanju državnih interesa. Budite potpuno mirni već stoga, što prava njemačkog naroda, uvjeti za čuvanje i razvoj njegovog nacionalnog života i njegova prokušana vjerdnost za državu, neće nikada nikako štetovati.

U Češkoj.

Policijsko upraviteljstvo u Pragu obustavilo i «Narodni Noviny».

PRAG. 25. Policijsko upraviteljstvo dostavilo je upravi lista «Narodni Noviny» otpis, u kojemu opazila, da list, koji je stao da izlazi na jednoj stranici, izašao je dana 21. o. m. na četiri stranice, a dana 22. o. m. na osam stranica. Sadržaj i oprema lista slični potpuno nekadašnjem večernjem izdanju «Narodni Listu». Slaže se u istoj štampariji i šalje se svim pretplatnicima lista «Narodni Listu». Budući da je to bez sumnje jedno mimolaženje zabrane da se izdava «Narodni Listu», obustavlja se izlaženje dnevnika «Narodni Noviny».

Policijske odredbe u Pragu.

PRAG. 27. Policijsko upraviteljstvo javlja, da je današnjim danom ukinuto rano zatvaranje gostionica i kućnih vrata.

N. V. Cesar Karlo u Budimpešti.

BEČ. 26. Cesar i Cesarica i nadvojvotkinja Marija Terezija krenuše danas u Budimpeštu. U cesarevoj su pratnji ministar predsjednik Seidler i poglavica generalnog štaba Arz.

BUDAPEŠT. 26. Sinoć stiglo amo Cesar i Cesarica; na stanici ih je dočekao viši gradski načelnik, te se odvezeše u kr. teatar za operu na svečani koncert za vojničke dobrotvorne svrhe. Putem ih je narod oduševljeno pozdravljao. U teataru bijahu mnogi članovi carske kuće, članovi vlade, ministar izvanjskih posala Burian, austrijski ministar predsjednik Seidler, poglavica generalnog štaba Arz s mnogim generalima, diplomatsko zastupstvo saveznih zemalja, viši kler, i najotmenije društvo. Cesaru i Cesarici pririjeno je oduševljeno slavljeno.

BUDIMPEŠTA. 27. Na poklonstveni govor predsjednika zemaljskog poljodjelskog društva cesar odgovori, uvjeravajući, da priznava zasluge poljodjelstva. On izjavi, da vlada preuzimlje njene da ojača ugarsko poljodjelstvo i da riješi velike socijalno gospodarske probleme. (Oduševljeni policijski Eijen)

Na poklonstvo ugarskih i hrvatskih trgovačkih Komora vladar zahvali, izrazivši želju da obe države monarhije izagju očelidene iz nametnutog nam rata. Cesar reče da priznaje žrtve patriotskog ugarskog i hrvatskog obrta, te zamoli da trgovačke Komore posvete i dalje velikim zadacima svoj dragocjeni, neophodno nužni rad. (Zivahno odobravanje).

BUDIMPEŠTA. 27. Cesar je slušao izjutra obične izvještaje. U 10 s. primio je razne deputacije, među tima predstavnike poljodjelskih korporacija, ugarskih trgovačkih i obrtničkih Komora i evangelske zemaljske crkve u Erdelju. Zatim je udijelio opće audiencije. (O podne primio je ministara predsjednika Wckerles, ministra za prehranjivanje Windischgratza i vojnog zapovjednika Bogatha u osobite audiencije. U 4 s. popodne cesarski par krenu natrag u Beč.

U Rusiji.

Lenjin o budućoj ekonomskoj politici Rusije.

KOWNE. 26. «Baltisch-Litauische Mitteilungen» javljaju, da je Lenjin držao u Petrogradu govor o budućoj ekonomskoj politici Rusije. On je rekao: Cilj mora svakako da bude uništavanje buržoazije; prema tome treba da se uredi buduća agrarna i školsko zakonodavstvo. Prilike valute ne mogu se podnositi; da ih se izliječi, izdaće se zakon, po kojemu sva se plaćevna sredstva, što kolaju, proglašuju nevaljanim, i sva plaćevna sredstva moraće se izručiti a izručioći popisati. Svaki izručilac dobiće kao naknadu nova plaćevna sredstva samo do svote od 2000 rubalja; sve ostalo ide u korist ukupnosti.

Seljini ne ide u Englesku da pregovara o miru.

AMSTERDAM. 26. Bivši ministar Seljin oporogovava novinsku vijest da je krenuo u Englesku da pregovara o miru; on izjavljuje da je krenuo iz privatnih razloga.

Meksik obustavio diplomatske odnose s Kubom.

MEXICO. 26. (Havas). Meksik je prekinuo diplomatske odnose s Kubom. Meksikanski poslanogva u La Habani i kubanski zastupatelj u Meksiku bjehu opozvani. Opoziv meksikanskog predstavnika na Kubi i odluka da ga se za neo-

dregjeno vrijeme neće zamijeniti, dalo bi se tumaćiti činjenicom što je kubanska republika u ratnom stanju.

Umro predsjednik Reichstaga Kämpf.

BERLIN. 26. Umro je Kämpf, predsjednik Reichstaga.

Talijani slave trogodišnjicu rata.

RIM. 24. Agencija Stefani javlja: Jučer bijaše svečanost na uspomenu dana, kad je Italija stupila u svjetski rat. Državni podtajnik Morpurgo konstatova u svom govoru, a uz opće odobravanje, da Italija ustraje kod svoga neskrtačenoga ratnoga programa. Zamjenik rimskoga načelnika izruči skupštini pozdrav grada Rima, te podsjeti na riječi Salandrine, da Italija vodi rat za oslobođenje. Skupština povlaga i više Salandri, koji je tagogjer bio prisutan, a onda udari u poklike i Sonninu, nakon što je načelnikov zamjenik opomenu na zahvalnost prema Sonninu i Salandri. Na to su proslavljeni počasni gosti, među kojima se nalazio i princ Waleski, živahnim manifestacijama. Kao zastupnik senata govoraše senator Beltoni, koji je izrazio želju, da srdačni odnosi među saveznicima potraju i poslije rata. Zastupnik Udina Girardini govoraše u ime komore, kao i u ime zaposjednutih gradova. On izjavi, da talijanski narod, usprkos hibene propagande, nije sa očiju izgubio put svoga spasa, svoje sigurnosti i svoje časti; svoju tradiciju da će uvijek poštovati.

Govornik podsjeti na to, kako je talijanski narod iz kobaritskih dogagjeja vjeran ostao uz bok svojim borcima na Diavi. Konačno isporučio ginovnik vojsci i mornarici povjerenje i pozdrave. Drinukan od prisutnih, uze riječ Salandri, te razložu u kratkom govoru, kako je hotio rat u suglasju sa svim ministrima i sa čitavim narodom. I on isporučio borcima svoje pozdrave. Izvodi Salandrine izazvaše veliko odobravanje.

Talijanski napadi u Tirolu.

Na 23 o. m. Talijani su, preduzeli na dva mjesta veće napade na naše položaje. Navali su na Zagnu Tortu, južno od Rovereta, i na Monte Asolone na području Sedam općina, istočno od Valtagne. Od onog dana nastaviše svoje napade većinom u odsječku Tonala.

Moramo u kratko poskupiti neke podatke o položaju na jugoistočnoj fronti, e da uzmognemo prosuditi, na što smjeraju te navale. Kad je prodorom kod Kobarida Talijan bačen iz postava, što ih je bio zauzeo na početku rata, te proljeran sve do Diave i do posljednjih obronaka gore na području Sedam općina, nastala je na talijanskom ratištu stanka, koju su samo na neka mjesta prekinula mala lokalna preduzeca. U jednu ruku zimsko vrijeme, a u drugu umorenost i ponštenost talijanske vojske, kojoj su se, da se bar nešto ohrabri, morale dodjeliti engleske i francuske divizije, pa čak i američanski odjeli, nijesu dopustili Talijanima da provedu svoju veliku ofenzivu, kojom su htjeli, dajbudi po pisanju svojih novina, osloboditi «posvećenu grudu Italije od nametnika».

Ovako je pisanje Talijana trajalo sve do Brest-litovskog mira s Ukrajinom i Rusijom. Tim su mirom postale slobodne velike mase vojske u Ukrajini, Galiciji i Bukovini, pa se je s temelja preobrazilo pisanje talijanskog novinstva i javno mišljenje u Italiji. Opaža se od tog vremena u Italiji bojazan, da će se sve te slobodne vojske baciti na jugozapadnu frontu, te preduzeti nova austro-ugarska ofenziva. Taj je strah porastao, kad su Nijemci u ožujackoj svojoj ofenzivi porazili Francuze i Engleze, pa kad se je počeo pojavljivati strah, da bi ta ofenziva mogla dovesti do gubitka Flandrije i kanalskih luka.

Tada je versaillesko ratno vijeće Entente stvorilo jedinstveno vojno zapovjedništvo, te ga povjerilo generalu Fochu, a u isto je doba zaključeno, da svi alijanci imaju poslati svoje raspoložive čete na zapadnu frontu. Prvi učinak tog zaključka je bio, da su opozvane engleske i francuske divizije iz Italije, gdje su ostavljene samo mali odredi, da marširaju saveznu pomoć. U isto doba pozvana je i Italija, da šalje svoje raspoložive čete u Flandriju.

Taj je zahtjev u velike uzbunio talijansko javno mišljenje. Talijanske su se čete naprosto morale slati u Francusku. Doslano je kojih pet ili šest divizija, a posvema je ispravno pisao švajcarski vojni stručnjak Stegeman u bernoškom «Bundu», da je general Diaz teška srca gledao, kako odlaze njegove divizije, odregnene za Francusku, jer je s time rečeno, da se Talijani na Diavi moraju ograničavati na obranu, te se izvrjavaju opasnosti, da ne će imati dovoljno četa, ako ih zateče napad austro-ugarske vojske.

Od tog vremena talijansko novinstvo piše o predstojećoj velikoj austro-ugarskoj ofenzivi, za koju da su već dovršene sve priprave, i koja da će uslijediti u dolini Ečave ili na području Sedam općina. Talijanske su novine različito pisale o toj ofenzivi a svrha je tom pisanju očita: Talijani hoće, da sprečavaju daljnje odašiljanje talijanskih četa na zapad, prikazujući opasnost, koja im prijeti.

Ne znamo, koliko je to pomoglo Talijanima, je li jedinstveno vojno vodstvo entente odustalo od daljnje šiljanja talijanskih divizija na zapad, ili ne. Uvisti smo doduše u jednoj ententinoj vijesti, da je 500.000 Talijana u Flandriji, ali nam se to čini nešto nevjerojatno.

Do talijansko je novinstvo megjutim napelo novu žicu te počelo natucati, da se iminentna austro-ugarska ofenziva mora predusresti talijanskom ofenzivom na onim mjestima, iz kojih se očekuje naša: u dolini Ečave i na području Sedam općina. Očito je, da je ta nova tvrdnja talijanskih listova morala nastati uslijed ponovnih zahtjeva iz Pariza, da se pojača talijanski kontingent u Flandriji. Tomu se zahtjevu Talijani opiru iz petih žila, pa je posljedica toga, da su se proti svom boljem uvjerenju odlučili na navalu, provedenu baš na dan obljentice ratnog navještaja.

Skrb za invalide «zaklade za ratnu pripomoć cesara i kralja Karla».

Kuratorij «zaklade za ratnu pripomoć cesara i kralja Karla» zaključio je poslije svog ustrojenja, da će podjeljivati jednokratne pripomoći najviše do K 1000. Pripomoći se mogu sastojati u podjeljenju alata, za rad potrebnog odijela, stana, vozila, tegleće životinje, zemljišta, stroja, uregajja, jamčevine itd. Siromašni radnici invalidi, koji trebaju pripomoći, a nemaju još trajnog vrela za privređivanje, a bez pripomoći ovo ne mogu naći, neka se obrate molbom na «Kaiser und König Karl Kriegsfürsorgefond», Wien IX. Berggasse Nr. 22.

U molbi se moraju navesti ovi podaci: 1. Prezime, ime, čin (sarža), četno tijelo, ratna odlikovanja. 2. Godina rođenja, stalež (neoženjen, oženjen, udovac), broj, doba i spol djece, i da li i kako su opskrbljena. 3. Rodno i zavičajno mjesto i općina, sadašnje boravište, tačna adresa. 4. Sadašnje zanimanje, da li je, kad i gdje je molitelj bio na naknadnom liječenju i školovanju, pregjašnje zanimanje (prije nastupa ratne službe). 5. Stepem privredne nesposobnosti (u postotcima), vrst tjelesne mane ili bolesti, godišnje opskrbe pristojbe. 6. Vojnička očevidnosna oblast i broj isplatne knjižice (Zahlungsauftrag) dotično navod, kad je nadpregledan (superarbitriran). 7. Siromaštvo molitelja, imućevne prilike roditelja i ostale obitelji i da li molitelj dobiva od njih pripomoći. 8. Način kako bi se dala osnovati egzistencija ili trajna sposobnost privređivanja i visina svote, koja je za to neophodno potrebna. 9. Naznaka već dobivenih pripomoći (od koga i kada).

Ove točke mora ispuniti molitelj ili ured za skrb invalide, na temelju isprava (dokumenata) i uredovnim putem ustanovljenih podataka. Primjedba: Ako se koja točka ne može ispuniti onda se koji te točke mora navesti razlog radi kojeg to nije moguće. Najbolje je, da se svi dokumenti prilože molbi.

Invalidi, koji želi dobiti pripomoć neka se obrati na ove oblasti:

U Austriji: na Pokrajnsko povjerenstvo u sjedištu političkih oblasti (Landeskommission zur Fürsorge für heimkehrende Krieger).

U Ugarskoj: na kr. ug. ratnu pripomoćni ured (M. k. hadi gondozo hivatal Budapest VII. Vilmos csaszar ut. 37.)

U Hrvatskoj i Slavoniji: na Zemaljski odbor za liječenje i naobrazbu hrvat.-slav. ratnih invalida u Zagrebu, Jezuitska ulica kbr. I. I.

U Bosni i Hercegovini na Departement za ratnu pripomoć bos.-herceg. zemaljske vlade, Sarajevu, a putem političkih oblasti I. instancije.

Budući da su sredstva zaklade ograničena, to se molitelji naročito opominju, da se sjele svojih još nemoćnijih drugova. Stoga neka prikažu molbu samo ako su odista potrebni, a u molbama neka se zahtjevi označe skromno i samo u mjeri, koja je prijeko potrebna.

DALMATINSKE VIJESTI

Odlikovanja.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo premislivostvo udstojilo previšnjim rješenjem od 16. maja o. g. podijeliti

ratni krst za gragjanske zasluge drugog razreda: zamjeniku drž. odv. u Spljetu Franu Arasu, kotarskom sucu okružnog suda u Spljetu Virgilu Fiorentnu, kotarskom sucu pokrajinskog suda u Zadru Ivanu Karamanu, kotarskom sucu i poglavici suda u Stonu Spiri Vallesu.

ratni krst za gragjanske zasluge trećeg razreda: kanc. ravnatelju okr. suda u Kotoru Josipu Alfirviću, kancelisti okr. suda u Kaštelnovom Ivanu Baldani, kanc. oficijalu kot. suda u Tjesešnom Ivanu Dvorniku, kancelisti kot. suda u Cavtatu Pavlu Glinčiću, funkcionerima drž. odv. Dinku Jelinčiću kod kot. suda u Stomogradu, Ivanu Kalafatiću kod kot. suda u Vrlici, Nikoli pl. Mirkoviću kod kot. suda u Pagu, carskom savjet. Josipu Usmiani kod kot. suda u Rabu, kanc. oficijalu kot. suda u Drišuu Simunu Ostojiću, sucu u Skradinu Dru Ivanu Peroviću, višem kanc. oficijalu kot. suda u Trogiru Antunu Radić-Gudelj, voditelju zemljišnika pokr. suda u Zadru Ivanu Rendiću i višem kanc. oficijalu drž. odv. u Zadru Ivanu Zuriću.

ratni krst za gragjanske zasluge četvrtog razreda: nadtamničaru pokr. suda u Zadru Dujmu Batiću, višem kanc. oficijantu kot. suda u Makarskoj Josipu Baškoviću, ured. poslužniku kot. suda u Orebiću Ivanu Casinotti, tamničaru okr. suda u Spljetu Vicku Doriću, suob. podčimovniku kot. suda u Benkovcu Ivanu Dreščiću, ured. poslužniku kot. suda u Skradinu Antunu Feretiću, kanc. oficijantu kot. suda u Perastu Gjurgju Jovanoviću, suob. podčimovniku okr. suda u Spljetu Jakovu Kulušiću, tamničarima okr. suda u Šibeniku Ivanu Močiću i Andriju Moroviću, ured. poslužniku kot. suda u Drišuu Josipu Mravaku, kanc. oficijantu kot. suda u Skradinu (Marku pl. Pasquali, višem kanc. oficijantu okr. suda u Spljetu Antunu Plazibatu, višem kanc. oficijantu okr. suda u Zadru Martinu Radmanu, višem kanc. oficijantu okr. suda u Šibeniku Jurju Rakamariću, ured. poslužniku kot. suda u Korčuli Dragomiru Slaviću, ured. poslužniku kot. suda u Makarskoj Matiji Srziću i tamničaru okr. suda u Spljetu Stjepanu Vicanu.

Njegovo se ces. i kralj. Apostolsko Veličanstvo previšnjim rješenjem dana 26. marča o. g. premislivostvo udstojilo podijeliti, u priznanje izvrsna službovanja u ratnom prometu na moru, namještenicima udruženih austrijskih parobrodskih akc. društava (prije Austro-Amerikana i braća Cosulich)

viteški krst reda Frana Josipa s ratnom dekoracijom: kapetanu Petru Začeviću.

zlatni krst za zasluge s krunom na vrpci kolajne za hrabrost kapetanima Aristidu Cosulichu, Celestinu Ivančiću, Albinu Vidulichu, Hektoru Zaru, Vratoslavu Bekariću i prvom mašinisti Juliju Kraviću.

zlatni krst za zasluge na vrpci kolajne za hrabrost prvim mašinistima Nikoli Tosiću, Hektoru Cerovcu, Dinku Stipanoviću i prvom komesaru Ivanu Skrivaniću.

srebrni krst za zasluge s krunom na vrpci kolajne za hrabrost namještenicima austr. Lloyd, i to palubnim mornarima Tomi Bebanu, Filipu Biliću, Vicku Vujoviću, Marku Konatiću, Marku Rocco, Nikoli Sindichu, Marku Petroviću, Antunu Rosiću, Matiji Soriću, Srećku Tabulov-Trutti i Antunu Markoviću, te mašinskim mornarima Ivanu Tecilaziću, Antunu Sutloviću, Duji Čičić-Kakalina i Antunu Dadiću.

Spjeljski biskup D.r Carić u Beču.

BEČ. 28. Cesar je danas zaprisegnulo novog biskupa spljetsko-makarskog D.ra Jurja Carića, kojega je zatim primio u posebnu audijenciju.

N. P. gosp. Namjesnik i pučke kuhinje.

U sriedu 22. o. m. preuzvišeni gosp. Namjesnik grof Attems obašao je neka mjesta zadarskih otoka, da se obavijesti o prilikama prehrane, o uspjehu pučkih kuhinja i drugim narodnim potrebama. Najprije pohodio je Kale, gdje je sasna nenadno banuo. Dogoše mu na poklon i pozdrav m. p. gosp. župnik i gosp. učitelj. Pregledao je pučku kuhinju, kojom upravlja odbor, u kojem su glavar, župnik i učitelj, a koje dijeli danomice 600 obroka dobre manistre, a to u prvom redu djeci, starcima i nemoćnima. Ovdje, kao i kod ostalih pučkih kuhinja, obdoci se dajuju potrebnom narodu po 20 para, potrebnijim po 10 para, a sirofinji besplatno. Gosp. Namjesnik pregledao je zatim mjesnu zalihu životnih namirnica i obavijestio se o načinu kako se dijele. Kod župnika pregledao je matice mrtvih i rođenih, te se obavijestio o stanju pučanstva.

Svrmuo se zatim u Preko, gdje pučka kuhinja dijeli 1050 obroka, na veliko zadovoljstvo onog naroda. U Ugljanu gosp. Namjesnik stigao je uprav kada su se dijelili obroci, (600 na dan), te se diovo redu kojim se sve obavljaju, hvala zauzimanju gosp. župnika i tamošnjem učitelju, koja vrlo marljivo vodi račune one kuhinje.

Poslije pođne preuzvišeni gosp. Namjesnik pohodio je 12 veliki, gdje kuhinja dijeli 500 obroka, i Sali, gdje ih dijeli 250. U Salima pregledao je također prostorije gdje se sole srgjele za opskrbljivanje Zadra i raznih općina u zadarskom kotaru.

Gosp. Namjesnik ostavio je svuda kuđ je prošao ovedu svotu novaca, da pučke kuhinje budu mogle razdijeliti besplatno više obroka potrebnijem puku.

Gosp. Namjesnik ostao je svuda vrlo zadovoljan djelovanjem pučkih kuhinja, ove spasonosne ustanove, za koju se on neprestano i s najvećim marom stara, a koju narod svuda susreće s najvećom zahvalnošću i pouzdanjem. Hvala njegovom nastojanju i podupiranju pobiglo se došao u Dalmaciji 150 pučkih kuhinja, koje dijele ukupno do 70.000 obroka na dan; a kako narod svaki dan to bolje uvigja njihovu veliku korist, tako im broj neprestano raste.

Otvor «Dječjega oporavišta svete Ane».

Kako javismo u pregašnjem broju našega lista, otvoreno je prošle subote «Dječje oporavište sv. Ane», koje je u preuđenim prostorijama stare barutane na Voštarnici uredio «Dalmat. pokr. ured. c. k. austrijske zaklade za ratne udovice i sirote te skrbi za djecu i mladeže».

Kroz ovo malo vremena otkako ovaj ured postoji, razvio je on zaimjernu djelatnost na polju staranja za potrebnu djecu, dakle na onom polju socijalne skrbi, na kojemu bi s obzirom na sadašnje teške prilike, a još i više s obzirom na budućnost trebalo najintenzivnija rada svih svijesnih i pravih rodoljuba.

Pomenuti je ured posljednjih dana otvorio u Zadru tri veoma potrebne skrbne ustanove za djecu: «Razdavaliste mljeka», «Mjesto za liječničko pregledavanje male djece i za upućivanje majki», a kao treću uredbu «Dječje oporavište».

Razdavaliste mljeka uredba je za najmanju djecu. Tu dođivaju zdravo i besplatno mljeko siromašne majke, koje ne mogu same doiti svoju povorogenu djecu. Po uzimlju se u obzir i djeca, koja su prešla dob dojenčeta, ako su bolesna i ako im u bolesti ili radi oporavka treba mljeka. Više od 100 djece može da se koristi ovom blagotvornom ustanovom. Ured bi dakako najvolio, da može pribaviti mljeka svoj djeci, kojoj ga treba, suviše i trudnim ženama i rođiljama. Po to mu nažalost nije moguće, jer uz umjerenu cijenu može da dobavi samo ograničenu količinu mljeka, a da nabavlja i skupoga mljeka, za to mu ne dotiču sredstva. Svakako će se povećavati množina mljeka, koja se razdaje, kako zalazimo u lijetno doba, a pod jesen i zimi opet će se smanjiti. Dvije gospogje vrše dragovoljno službu u razdavalistu mljeka; to su gospogje Lelas i Primožić. Siromašne majke, kojima treba mljeka, prijavljuju se u odregeno vrijeme. Zato se vode izvidi, da se ustanovi siromaštvo i potrebitost. No i liječnik treba da potvrdi, da majka ne može dojiti, dotično da je dijete doista bolesno.

Uz «Razdavaliste mljeka» uređeno je stoga «Mjesto za liječničko pregledavanje male djece i za upućivanje majki», gdje se obavljaju pomenuta liječnička konstatacija, a isto se vrše i drugi skrbni radovi. Sva djeca, koja dođivaju mljeko, stoje pod redovitim liječničkim nadzorom i majke moraju bar jednom svako 14 dana donositi svoju djecu na pregledbu. Time se majke sile, da svoju djecu drže urednu i čistu i da je kako treba njeguju. (Majkama, koje osobito brizno drže svoju djecu, davat će se premije, i to ne u novcu, nego će im se darivati predmeti, potrebni za djecu (sapun, krupica, kaša, zobeno brašno, rubenina i t. d.) Nemarne i neuredne majke opominjat će se i upućivati, a ako sve ne bi koristilo, obustavit će im se mljeko. No siromašne majke, iako ne dođivaju mljeka, mogu ovamo dovesti svoju djecu na liječničko pregledavanje. Dopotrebte daju im se besplatne ljekarije. I trudnim ženama i rođiljama otvoreno je ovo mjesto, pa tu dođivaju razjašnjenja, savjeta i upute o svemu, što se tiče njih i njihove djece. Pomenuto je mjesto otvoreno dva puta svake sedmice do pođne, a liječničku službu u njemu vrši sa velikom ljubavlju i zauzetnošću D.r G. Boxich. Pomaže mu jedna sestra i jedna dvo-rijlja.

Tek kada je ovo mjesto otvoreno, pokazalo se očito, koliko bijede i nevolje ima među malom dječicom u Zadru! Ima tu bezbroj malokrvne, blijede, slabunjavu, zakrhljale, rahlične i sl. djece, sve osugjenika, da jednom budu plijenom tuberkulozi

A ipak bi

hranom,

Kak

moćne n

za mladeže

sv. Ane».

treba okr

ma potre

divovane s

djece su

je kišovit

dogje u z

rublje i je

za se. L

ječni D

losrónih s

žavka i je

(Mo

čanja i m

da još ov

paliste za

«Mje

majki» otv

Ured nast

Marljivo s

za dojenč

kupne akc

uoopće.

No o

čivo svoj

subvencija

nosi najve

valista» do

đu i drug

Obilatijom

izdržavanj

Dobrotvorn

skloništa z

svoga opst

malo prem

i mladež

žalost got

reda sastoj

ciju na ovo

privatnu D

tama (budu

diletantizar

trajne koris

i novčanin

Po do

socijalni r

drug, no d

Može

stredstvima

bilo, da m

Heiligenkre

skupljeni u

privatnih s

glaj za «D

spogija i in

pomogala u

om na vrpci austr. Lloyd, banu, Filipu, Marku, Antunu, ulov-Trutti i marima Ivanu tišić-Kakalina

Beču. egnuo novog Jurja Carića, dijencijsu.

kuhinje.

gosp. Namješta zadarskih prehrane, o n potrebama ma nenađno zdrav m. p. o je pučku m su glavaru, 600 obroka starijima pučkih kuraru do 20 li besplatno. jesnu zalihu načinu kako čiste mrtvih članstva. pučka kuhinjsvo onog k stigao je na dan), te vala zauzije, koja vrlo

Namjesnik dijeli 500 Salima presole srgele i zadarskom da kudi je kuhinje budu potrebnijem

o zadovolovspasovne s najvećim s najvećom ovom nastoalmacij 150 000 obroka olje uvigja neprestano

e Ane. ašega lista, aviliste sv. a stare bar. te te s k. b. i

ured po-pu polju star-pu polju so-a sad. šnje buočnost hih i pravih

otvorio u e za djecu: ničko pre-iki), a kao

najmanju lijeke siro-voju no-djeca, koja i ako im a. Više od gotovnom može pri-ži, ali žalost nije da dobavi nabavlja i stava. Sva-ja se raz-od jesen i eše drago-gospojke ma treba e. Zato se ottebitost. ne može

je stoga djece i za nuta liječ-gi skrbni stoji pod oraju ba-regleđu. urednu i a, koje o- e premije, preomefi, a, zobenone majke i bi korine majke, diti svoju ebe daju ženama dobivaju se tiče otvoreno u službu ću D. G. ona dvo-

zavalo se u malom vne, bli-jece, sve erkulozi

A ipak bi se valjanom njegovom, prije svega dobrom hranom, mnoga i mnoga takva djeca mogla spasiti. Kako je danas siromašnjoj čeljadi gotovo nemoguće namaknuti krepču hranu, odlučio je Ured za mladež da olivori pomenuto «Dječje oporavilište sv. Ane». Obešeno je za 40 djece. Svako dijete, koje treba okrepi i oporavka, ostaje u zavodu, prema potrebi, nekoliko sedmica ili koji mjesec. U dvije dvorane smještene su spavaonice. O lijepu vremenu djeca su vani na terasi ili u prostranu vrtu, a kada je kišovito, a i zimi, imaju uregijeno igralište i boravište u jednoj baraki Crvenoga Krsta. Kada dijete dođe u zavod, okupa se i preobuče u zavodsko rublje i odijelo. I sav ostali rad obavlja pet mladoludih sestara. Osim toga je u zavodu jedna sluzavka i jedan vrtlar.

(Mnog djeca, o osobito rakićina, trebala bi sunčanja i morskog kupka. Ured se stoga zanosi mišlju, da još ovoga ljeta blizu Zadra otvori morskou palistu za djecu.

Mjesta za pregledavanje djece i savjetovanje majki otvaraju se ooskora u Šibeniku i Spljetu, a Ured nastoji, da takvo mjesto uredi i u Dubrovniku. Marljivo se radi i o tome, da se u Spljetu uredi «Dom za dojenčad», koji bi imao da bude žarištem sveukupne akcije na polju staranja za dojenčad i majke uopće.

No osim ovih preduzeća, koja je Ured isključivo svojim sredstvima proveo ili ih izvodi, on je subvencijama pomagao i privatne urede. Tako on nosi najveći dio troška za izdržavanje «Dječjega čuvališta» dobrovoljnoga društva hrvat. gospojica u Zadru i drugog takvog čuvališta talijanskih gospojica. Obilatifim je subvencijom pomagao «Kuratorij za izdržavanje zbnavišta za školsku djecu u Zadru» i Dobrotvorno Društvo gospojica u Spljetu za uređenje skloništa za zanemarenu djecu. Kroz malo vremena svoga opstanka Ured je učinio dosta, ali je sve to malo prema onome, što bi na polju skrbi za djecu i mladež trebalo učiniti, jer je to polje u nas našalost gotovo posve neobragjeno. Prava zadaća Ureda sastoji u tome, da bodri i potiče privatnu akciju na ovom humanitarnom i socijalnom polju, da privatnu djelatnost potakne stručnim savjetom i uputama (budući da se je pokazalo, da onđe nestručni diletantizam i uz najbolju volju ne donosi nikakve trajne koristi), a do potrebe da privatni rad pomaže i novčanim subvencijama.

Do dok je u nas ovaj kao uopće sav privatni socijalni rad tek u povojima, ne preostaje Uredu drugo, no da sam otvara i uzdržava skrbne ustanove. Može to da čini, dakako, samo prema svojim sredstvima. A ta su veoma čedna. Ne bi ih uopće bilo, da mu preuzviseva gospojica grafica Attemsheligenkreuz nije stavila na raspolaganje fond, skupljen u svrhu skrbi za djecu, i da nije od svojih privatnih sredstava obilato pripomogla nabaviti uregije za «Dječje oporavilište». Ova je plemenita gospojica i inače djelotvorno, pa i manualnim radom pomagala pri uređenju svih ovih ustanova, te je prava desna ruka Ureda za mladež.

Kada jednom svi naši inteligenti budu prožeti svijetle potrebe i žurnoga i intenzivnoga rada oko uzdržavanja i spasavanja naše mladeži i kada budu spoznali, da je najrodoljubniji rad učestvovati narodu tijesno, intelektualno i moralno razvijeni podmladak, onda će i rad Ureda za mladež nalaziti više shvaćanja i pomoći u javnosti, pa će valjda u skladnom radu sa zemaljskim i općinskim vlastima i s cijelom javnosti uopće moći da vrši ljepi i plemeniti zahtav, koji je sebi postavio.

† Lovro Čurlića.

Iz Mokošice nam je stigla tužna vijest, da je onđe 22. o. m. nakon dugog bolovanja preminuo u najljepoj dobi Lovro Čurlića, namjesništveni tajnik, upravitelj c. k. Poglavarstva u Imotskom. Pokojnik je bio dobar čovjek, brižljiv muž i otac, marljiv i vješt činovnik i iskren rodoljub, pa je uprav grehota da ga je još mlada smrt pokosila. Služio je u Zadru, u Spljetu, u Dubrovniku, a u zadnjeje u Imotskom. Svojim dobrotom, svojim vrijednim i vještim radom, bijaše svuda svakome omiljen. Pokojniku rajsko rađovanje, a njegovoj svojici i naše žalovanje.

Dolazak dalmatinske djece u Zagreb.

Subotnje zagrebačke novine javljaju: Danas u jutro stiglo je u Zagreb 150 dalmatinske djece iz okolice Spljeta i Zadra. Na kolođvoru dočekali su djecu članovi odbora dalmatinskih gospojica. Djeca ostaju danas u Zagrebu, a sutra u jutro putuju u Sisak. U Sisku spremaju se tamošnji građani, da dočekaju djecu. U sisačkom kotaru objavilo se do sada 800 osoba, koje će primiti djecu na opskrbu.

Osip toga će stići još 64 dalmatinske djece, koje će nadzornik Jurčić otpremiti u Kutinu, gdje će ta djeca ostati na opskrbu.

Dražba vojničkih konja u Sinju.

U Sinju bit će dne 8. i 22. lipnja 1918 dražba vojničkih konja uz uvjete sadržane na nalegici kupovne legitimacije. Ko želi nabaviti ovakovih konja, mora najprije zatražiti od kot. poglavarstva propisanu nabavnu legitimaciju sa tačnim brojem konja, koje kani nabaviti, jer bez ove nabavne legitimacije ne može niko biti pripušten dražbi.

Pušaćima na znanje.

Od 29. svibnja do 12. lipnja prodavat će se u Zadru i okolici razne vrsti duhana u paketićima i razne cigarete.

Pušaći opskrbljeni teskerama mogu ceduljom br. 3 dignuti 4 paketića duhana a sa ceduljom br. 4 200 cigareta na izbor.

Dnevom 29. svibnja izgubile su vrijednost cedulje br. 1 i 2, pak ih trafikanti ne smiju više primiti. Ne smiju se primiti ni bonovi, koji nose datum prije od 29. svibnja.

Poštanske vijesti.

Promet ogleđaka robe, pod postojećim uvjetima, pripušten je i za ove poljske poštanske urede: 282, 380, 388, 402, 408, 423, 436, 443, 573, 621, 635, 638, 642, 649, dočim je obustavljen za poljske poštanske urede, 2, 285, 289, 376, 382, 393, 458, 557, 612, 636.

Kada će biti uspostavljena električna struja u Dubrovniku?

«Prava Crvena Hrvatska piše:

Kao što se shvatljiva najveća pažnja u našem gradu ovom toli važnom pitanju posvećuje, te se o tome svuda i neprestano govori i raspravlja, tako nam svaki čas stižu upiti, znađe li se što god stalno, kad bi struja mogla da bude uspostavljena. Propitali smo se na kompetentnom mjestu, ali sigurna se još ništa ne može da javi. G. Općinski Upravitelj poduzeo je sve što god je mogao, te neprestano o tome vodi živu brigu. Poznato nam je, da je i osobno bio otišao kod Vojnog Zapovjedništva na dotičnom mjestu, te predočio teško stanje u kome se čitav grad i sva predgrađa nalaze uslijed one katastrofe u Gružu, zamolvši što brže pomoć. Vojnička je Vlast iskazala mu koliko svojju sućut, toliko i što hitniju pomoć, te će dati na raspolaganje odnosne strojeve. I upraviteljstvo je elektr. tramwaya poduzelo što je do istog bilo, e da se tramvajski promet čim prije uspostavi. Sve je dakle poduzeto, što god se je moglo da poduzme, te se neprekidno o svim sešodnim sredstvima razmišlja i udešuje. Po svemu tome suveći, struja bi i za rasvjetu i za tramway mogla veći dojučuće mjeseca da bude uspostavljena.

Ai fumatori.

Dal 29 maggio al 12 giugno p. v. saranno messe in vendita, a Zara e dintorni, diverse qualità di tabacco in pacchetti e sigarette.

Ogni fumatore, provveduto di regolare tessera, potrà prelevare, col cedolino N. 3, quattro pacchetti di tabacco e col cedolino N. 4, duecento (200) sigarette a scelta.

Col giorno 29 maggio hanno perduto la validità i cedolini N. 1 e 2, per cui non si devono più accettare. Non sono da ricevere nemmeno i buoni che portassero una data anteriore al 29 maggio.

Dobrovoljni prinosi za otpremanje djece na ferijalni koloniju u Hrvatsku.

Drugi iskaz: G. gja Katica Kovačić kr. 10; g. dja Jelka Moretti kr. 10; djaci preparandije na upomenu pok. nadučit. Jurića kr. 52; Svalina Ivan sakupio u društvu kr. 30; Lucijanović Krsto kr. 10; Kukupura Nikola kr. 4; Paštrović Viko kr. 1650. Ukupno do sada kr. 2787.08.

Promet i trgovina.

Poštanski saobraćaj u istočnoj Galiciji.

U istočnoj Galiciji preuzeli su uredi Grymalow, Kalaharowka, Lopatin, Okno kod Grymalowa, Podkamien kod Brodya, Ponikwa, Skulat, Turglowce, i Zalozde listovni saobraćaj; Skorgyi listovni saobraćaj novčani promet i ograničeni paketni saobraćaj; Borszewoz i Jezierzany kod Czortkowa novčani saobraćaj, Baworow paketni saobraćaj.

Poštanski saobraćaj s Finskom.

Dreko Njemačke i Švedske pripušteni su za Finsku i ogledci robe uz pristojbine svjetskog poštanskog saveza.

RAZLIČITE VIJESTI

Besposlenost u Ukrajini.

Kako «Kijevskaja Misl» doznaje od ministarstva rada, ustanovilo se je, da desad imade u Ukrajini 119.000 nezaposlenih radnika. Za pojedine gradove su brojke zaposlenosti ove: U Jekaterinoslavu 24.000, u Odesi 16.000, u Kijevu 12.000, u Rovnu 20.000, u Berdichevu 2500, u Vinici 1500, u Kremenčugu 3500 itd. Da se stane na put zaposlenosti, imade država da poduzme ove poslove: 1. gradnju novih željezničkih pruga; 2. popravak u ratu razorenih sela i gradova; 3. gradnju cesta; 4. gradnju luka i ustava itd., te 5. poslove oko melioracije.

L'ottavo prestito di guerra.

Nel supplemento dell'«Avvisatore Dalmato» è pubblicata la Notificazione dell'«r. Ministro delle finanze relativa all'emissione e sottoscrizione dell'ottavo Prestito austriaco di guerra in titoli di un Prestito dello Stato al 5 1/2% ammortizzabile, esente da imposta, e in Buoni del Tesoro dello Stato al 5 1/2% esenti da imposta di reddito semestralmente dal 1. settembre 1923 in poi.

La sottoscrizione, che si può effettuare presso le stesse sedi fissate per la sottoscrizione dei Prestiti di guerra precedenti, venne aperta martedì 28 maggio e sarà chiusa martedì 2 luglio 1918.

Tanto in linea economica quanto in linea politica tutte le migliori forze sono all'opera per rendere possibile un prospero sviluppo del futuro ordinamento economico. Le alleanze dell'Europa centrale hanno di mira appunto questo scopo. Che varrebbe la più bella delle paci, se le nostre condizioni economiche dovessero languire? I Prestiti di guerra servono in prima linea non solo per mantenere la nostra potenza militare, ma anche per rassodare la nostra sfera d'azione economica. Esistono tutte le premesse perché il Prestito di guerra trovi favorevole accoglienza, tanto più che sono previste ampie facilitazioni da parte dello Stato; e se tutti vogliono pensare che noi intendiamo di sostenere l'Austria non solo militarmente ma anche economicamente, in allora l'ottavo Prestito di guerra si chiuderà con un grande successo.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvjestaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 28. Službeno se javlja: 28 maja 1918. Talijanski bojište: Borbene djelatnost u odjeđku Tonalu jučer se stišala. Česti talijanski pokušaji, da prođu

dalje, bjehu osujećeni. Jedan dio materijala ugrađena u Dresenskom ledenjaku, pade u neprijateljske ruke. Jakim talijanskim izvidničkim zagonom, poduprtim žestokom artiljerijskom i minskom vatrom, južno od Capo Sila, Talijanci zauzeše neznan dio naših najprednjih linija.

Doglavica generalnog štaba.

Izvjestaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 28. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan 28. maja 1918.

Zapadno bojište:

Jučer izjutra poistiše se artiljerijski bojevi oko Kemmela, na Lysu, na bojištu s obe strane Somme i na Avri. Između Voormezeele i Lokera zagonismo se u francuske linije i iznijesmo preko 300 zarobljenika.

Ofenziva njemačkog nasljednika prijestola južno od Laona postigla je potpun uspjeh. Francuske i engleske divizije što su tamo, potučene su sasvitu. Armija generala Boehma uze na juris Chemin-des-Dames. Poslije silne artiljerijske pripreme, njemačka pješadija iznudi, kad se svitalo, izmjeđu Vauxaillona i Craonne prijelaz preko Ailette, prodre izmjeđu Corbenjia i Aisne u engleske linije. Dosada prvih neprijateljskih linija većim dijelom malo se odupirala. Oko podne dostigla se, neprekidnim bojem, Aisne izmjeđu Vaillyja i Berry-au-Baca. Vailly bje zauzet. Izrovano polje lanjskih proljetnih i jesenskih bojeva savladano je nezadrživim napadnim naponom. Popodne ofenziva nastavi se dalje.

Izmjeđu Vauxaillona i Vaillyja stojimo na visovima kod Neuville; izmjeđu Vaillyja i Berry-au-Baca prešli smo preko Aisne. Neprijatelj uzbismo iznova sa utvrgjenih šumovitih bregova na južnoj obali rijeke. Izmjeđu Vaillyja i Beaurieux stigli smo do visova sjeverno od Vesle. Armija generala Belowa izbacila je neprijatelja iz jakih pozicija izmjeđu Sapigneula i Brimonta preko kanala Aisne-Marne. Dosad javljeno je 15.000 zarobljenika.

Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 28. navečer. Nastavljujući našu ofenzivu preko Aisne, uvečamo uspjeh jučerašnjeg dana. Mi se borimo oko odsječka Vesle izmjeđu Soissons a zapadno od Reimsa i zauzeli smo južnu obalu rijeke s obe strane Fisme.

Mir s Finskom.

BEČ, 29. Pregovori o miru s Finskom, koji su se započeli na ministarstvu spoljnih posala, protekli su sasvim povoljno, te se sklopio ugovor o miru i po jedan gospodarski i pravno-politički dodatni ugovor. Ovi su se ugovori potpisali jutros. S austro-ugarske strane sva su tri ugovora potpisali ministar spoljnih posala Burian i podlisar Mery, a oba dodatna ugovora u njih austrijski i ugarski ministar predsjednik, s finske strane potpisale ugovore senator Hiell, finski poslanik u Berlinu, i profesor Serlachius, finski poslovođa u Christianiji.

Izvjestaj turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 28. Glavni stan, 27 maja 1918.

Fronta u Palestini:

Obična smetajuća vatra. U dolini Jordana odbijena je patrola neprijateljske konjice. Jedan naš izvidnički zagon uperen protiv južnog dijela neprijateljskog mostobrana na Jordanu, dovede nas do protivnikove žične zapreke. Njegove straže i patrola na pretpolju bjehu potisnute.

Mezopotamija:

Naša skupina lijevog krila zapremila je Keruk; Englezi odlaze prema jugu.

Izvjestaji bugarskog stana

SOFIJA, 28. Glavni stan, 27 o. m.

Francuska jurišna četa pokušala da se primakne našim pokopima istočno od ceste Drulip-Bitolj; ali jedna je naša patrola protudarom rasprši; neprijatelj ostavi nekoliko zarobljenika u našim rukama.

SOFIJA, 28. Glavni stan, 27. maja 1918.

Maćedonska fronta:

Sjeverno od Bitolja bila je obostrana artiljerijska vatra na mahove živahnija. Južno od Huma još traje djelatnost neprijateljske vatre. Na obim obalama Vardara raspršile su naše straže svojom vatrom jaku neprijateljsku izvidničku odijelju. Kod Doirana pojačani artiljerijski boj.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 28. Si comunica ufficialmente: 28 maggio 1918.

Teatro della guerra italiano:

Ieri l'attività combattiva nel settore del Tonale si calmò. I reiterati tentativi degli Italiani di penetrare innanzi furono mandati a vuoto. Una parte del nostro materiale, murato nel ghiacciaio del Dresena, cadde nelle mani del nemico. Una forte punta di ricognizione a sud del Capo Sile, appoggiata da violento fuoco di artiglieria e di mine, mise gli Italiani in possesso di una parte irrilevante delle nostre linee antestanti.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 28. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 28. maggio 1918. Teatro della guerra occidentale: Sul Kemmel e sul Lys, sul campo di battaglia dall'una e dall'altra parte della Somme e

sull'Avre ieri mattina s'intensificarono le lotte d'artiglieria. Tra Voormezeele e Loker ci siamo spinti innanzi nelle linee francesi e ne abbiamo iratto oltre 300 prigionieri.

L'attacco del Principe ereditario di Germania a sud di Laon condusse ad un completo successo. Le divisioni francesi ed inglesi ivi scaglionate furono totalmente battute. L'armata del generale Boehm prese d'assalto lo Chemin des Dames. Dopo una violenta preparazione d'artiglieria, la fanteria germanica, fra Vauxaillon e Craonne forzò all'alba il passaggio attraverso l'Ailette; penetrò fra Corbény e l'Aisne nelle linee inglesi. La garnigione delle prime linee nemiche oppose per la maggior parte scarsa resistenza. Verso mezzo giorno, in mezzo ad assidui combattimenti fra Vailly e Berry au Bac, venne raggiunta l'Aisne. Vailly venne presa. Il campo dei crateri delle battaglie primavera e autunnali dell'anno passato fu varcato in un irresistibile slancio dell'attacco. Nel pomeriggio l'attacco progredì. Fra Vauxaillon e Vailly ci troviamo sulle alture presso Neuville e fra Vailly e Berry-au-Bac abbiamo varcato l'Aisne. Il nemico venne nuovamente sloggiato dalle alture boscoso fortificate sulla riva meridionale del fiume.

Fra Vailly e Beaurieux abbiamo raggiunto le alture a nord del Vesle. L'armata del generale Belov ributtò indietro il nemico dalle forti posizioni fra Sapigneul e Brimont, oltre il canale fra l'Aisne e la Marne. Fino ad ora furono annunciati 15.000 prigionieri.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

Bollettino germanico della sera.

BERLINO, 28. (Bollettino ufficiale della sera) Nel proseguire il nostro attacco oltre l'Aisne vennero ampliati i successi della giornata di ieri. Noi ci troviamo impegnati in combattimenti nel settore del Vesle fra Soissons e la regione ad ovest di Reims ed abbiamo occupato da ambo le parti di Fismes la riva meridionale del fiume.

D. KASANDRIĆ odgovornik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

JAVNA ZAHVALA.

U preteškoj tuzi, koja nas je zadesila gubitkom naše neprežaljene i premile majke, sestre, punice i babe

KATE ud. VLATKOVIC

rog. Janković

ganuti u dnu duše upravljamo iz sveg srca toplu zahvalu svim onima, koji su u svojoj plemenitosti i dobroti nastojali da nam duboku bol ublaže, kao i onima koji su nam, pismeno ili usmeno, vijencima, milodarima za nabožne svrhe, te prisustvom sprovedu izrazili svoju sućut našoj vrljkoj žalosti a miloj pokojnici zadnju počast.

Zasobita hvala pak preči. župniku Don Ivi Eškinji, gosp. načelniku Šimunu Oštriću, gosp. Ivi Črljenku, gosp. Ivi Kuvuču i obiteljima Dr. Renata Nicolich, Jurcev i Jelavić.

Smilčić, 20 svibnja 1918.

Obitelji: Andreis, Vlatković, Janković i Bulat.

JAVNA ZAHVALA

Drigodom prijenoša mrtvih ostataka iz Dawosa u domovinu nešeg ljubljanskog

JOSIPA

toliko bijaše učešće naših sugrađana, da nam je nemoguće zahvaliti svakome napose te se poslužujemo zato ovim sredstvom, da izrečemo ganuti svima zajedno našu najtopliju zahvalu, uvjeravajući ih o našoj najiskrenijoj nosti i odanosti.

U Rašu, 20 maja 1918.

Josica i Marko Dominis.

JAVNA ZAHVALA

In occasione del trasporto della salma da Dawos in patria del nostro diletto

GIUSEPPE

fu tanta la partecipazione dei nostri concittadini che ci riesce impossibile di ringraziare ogni singolo particolarmente e ci serviamo perciò di questo mezzo per esprimere commossi a tutti assieme i nostri più vivi ringraziamenti assicurandoli della nostra più sincera riconoscenza e devozione.

Arbe, li 20 maggio 1918.

Giuseppina e Marco Dominis.

JAVNE ZAHVALE.

Niže potpisana od srca zahvaljuje c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Ođio: Ratno osiguranje), koja joj je preko kotarskog ureda u Hvaru isplatila 1000 K. (hiljadu Kruna uslijed smrti pokojnog joj muža poginula na bojnopolju.

Hvar, 28 prosinca 1917.

Kate ud. Vučićić.

Dužnost mi je da ovim javno zahvalim c. k. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udove i siročad (Ođio: Ratno osiguranje), koja mi je u ime ratne osiguranja pokojnog mi muža Petra inkulantnije isplatila iznos od 1000 K. (tisuću kruna).

Knin (Vrpolje), 16 januara 1918.

Joka ud. Petra Milaka.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun. Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.



Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.



ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Fratelli Mandel & Nipote BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4¹/₂ del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4¹/₂ o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4¹/₂%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle di lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10. Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da fchi 400. Vinc. principale fchi 600.000, in rate mensili di Cor. 3.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6, Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcun spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu
ukamaćuje sve štedioničke uložke
od 15. prosinca 1916 do daljnega
sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime
do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

INTERESANTNA NOVOST!

za sve postolarice, postolare i t. d. uklanja sve mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata

Gibljivo-elastičan poplat od pletene željezne žice

nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod. Duzanje isključeno. Može se lako pribiti i odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Proizvaga se u 9 različitih veličina t. j. u Br. 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44 i 46.

Cijena po jedinom paru uključivo vijke za pričvršćivanje Kr. 5.20

Čestoštima i preprodavačima znatnog popust

Parovi šajlu se na uzorak uz pouzdeće Kr. 5.50 uključivo poštarinu i pakovanje ili uz isplatu unaprijed.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN — ZADAR (Dalmacija).

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 9.— Cigaretnog papira: Waldes II. 100/80 Kr. 15.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100 Kr. 16.— «Samum» II. 120/80 Kr. 16.—

Fotografskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emailiranih tablica za groblje sa i bez fotografije

„MAGNET“

žepne lampe svijetle bez baterije.



Dežet od gume i mjedi.

Električna Baterija K 3. komplet K 6.

Novosti! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kruna 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.



Acefilenskih lampa i gorila

(beruccini)

osobito u aluminijum za ribanje
Kartica za mastiti robu svake vrsti i boje.

ZASTUPSTVO - ZADAR
Poštanski pretinac 74.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Zastupstva za špediterske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Adrianopol, Aussig, Beograd, Braila, Brünn, Buchs-Budapest, Constantinopol, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Salonique, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Go...
Cijen...
Kr. 15...
Na polug...
Njema...
Izvrš...
BER...
Vel...
Za...
Na...
čala se...
napedi...
Montdid...
u Cantig...
Below (F...
dnika pr...
dnčki. Fr...
pritelje...
Na...
odbiše fr...
Terny Sor...
Nako...
slomiše...
južnoj ob...
Cyrja bje...
i Fismes...
neposred...
Cele...
Drouhly...
Thierrysk...
Ma...
zračne s...
bombama...
rijski leti...
napredov...
Broj...
njima je...
BERL...
Velik...
Za p...
Ofen...
prijestola...
otelo se...
Monta, Ju...
oteše Sois...
cuska fro...
divizija. P...
Villemont...
uillet, Bra...
fronte Rei...
villette i E...
na preko...
topova, ra...
skih napra...
Zadn...
jateljskih...
Ostali...
glavnog...
«Objavi...
Car Vi...
zap...
BERL...
južno od...
danas nav...
des Dames...
divno pješ...
juriš. Drel...
Vesli. Frit...
je kao jed...
opet se je...
su iznena...
ćemo dalje...
nam i dalj...
Z...
BERL...
Tagblatt...
dne 13., 29...
200.000 lju...
s manjim...
strana ni...
rukama C...
jedan top...
su se u ol...
od Rheims...
približno...
uspjeha. O...
Aisne bio...
zapala fra...
des Dames...
zadatak vo...
Ona je do...
likog stila...
Dosađa...
BERL...
napad nap...